

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Małgorzata Marzycka

Blok tematyczny: Ja i moja rodzina

Scenariusz nr 4

I. Tytuł scenariusza: „Płonący znicz”.

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące): polonistyczna, plastyczna, społeczna.

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **Edukacja polonistyczna:**
  - Uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji 1.1a
  - Tworzy wypowiedzi w formie ustnej i pisemnej 1.3a
  - Uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi, poszerza zakres słownictwa 1.3c
  - Dbą o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną 1.3f
- **Edukacja plastyczna:**
  - Wykonywanie obliczeń wagowych i porównywanie podanej wagi przedmiotów 7.3b
  - Wykorzystywanie umiejętności ważenia w praktyce 7.2c
- **Edukacja społeczna:**
  - Identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami, podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia 5.2
  - Wie, jak należy się zachowywać w stosunku do dorosłych i rówieśników 5.3

V. Metody zajęć: metoda projektowanych okazji edukacyjnych, objaśnienia i instrukcji, obserwacji, stawianych zadań, pokaz, doświadczalna, praktycznych działań.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

VI. Środki dydaktyczne

- **do e – doświadczenia:** znicz, zapalki, kapturek do gaszenia;
- **inne:** tekst wybrany przez nauczyciela nt. obchodów i znaczenia Święta Zmarłych, znicze.

VII. Forma zajęć: indywidualna, grupowa.

VIII. Przebieg zajęć:

- **Część wprowadzająca – warunki wyjściowe.**
  - Rozmowa na temat obchodów i znaczenia Święta Zmarłych oraz nastroju panującego w tym dniu na podstawie wybranego tekstu i własnych doświadczeń – zwrócenie uwagi na dwie daty związane z tym świętem:
    - 1 listopada – Dzień Wszystkich Świętych
    - 2 listopada – Dzień Zaduszny
- **Zadania otwarte.**
  - W jaki sposób przygotowujemy się do obchodów tych świąt?
- **Część warsztatowa.**
  - Wyjście na cmentarz - nauczyciel przypomina uczniom zasady zachowania na cmentarzu:
    - zapalenie zniczy na grobach bliskich i opuszczonych;
    - powrót do szkoły i opowiadanie przez dzieci, tego, co czuły, kiedy zapalały znicze na grobach.
- **E – doświadczenie (załącznik do scenariusza zajęć)**
- **Pytania/ zadania/ inne czynności utrwalające poznane wiadomości:**
  - Kiedy obchodzimy Święto Zmarłych?
  - Dlaczego powinniśmy pamiętać o tych, którzy od nas odeszli już na zawsze?
- **Dodatkowe pytania/ zadania/ czynności dla:**
  - **ucznia zdolnego:** Dlaczego te święta mają tak wielkie znaczenie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- **ucznia dziewięcioletniego:** Jak obchodzisz te święta?
- **ucznia wymagającego pomocy:** Kogo odwiedzasz na cmentarzu?
- **ucznia ośmioletniego** Jaki nastrój panuje w tych dniach?
- **Podsumowanie zajęć:**
  - Rysowanie kredkami świecowymi swoich wrażeń, które towarzyszyły im podczas wycieczki.

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Załącznik e- doświadczenia do scenariusza nr 4

I. Tytuł e – doświadczenia: „Płonący znicz”

II. Zakres doświadczenia: Chemia.

III. Cel doświadczenia: Poznanie procesu spalania.

IV. Hipoteza doświadczenia: Co się dzieje, gdy znicz płonie?

V. Spodziewane obserwacje/wnioski ucznia:

Gdy zapalimy znicz, wówczas pojawia się płomień, który rozgrzewa i topi wosk.

VI. Wniosek z doświadczenia:

Gorący knot (sznurek, który jest umieszczony w środku znicza) jest otoczony palnym gazem, który w wyniku zetknięcia z płomieniem natychmiast się zapala. Gdy zapalamy knot, płomień zapalki topi wosk, który wędruje w górę knota i zostaje mocno ogrzany, że zaczyna odparowywać, czyli zamienia się w postać gazową. Powstały gaz zasila płomień znicza, a ciepło wydzielane przez płomień, powoduje dalsze topnienie wosku. Gdy zgasimy knot w zniczu, wosk w dalszym ciągu paruje, jednak szybko się schładza, tworząc unoszący się dym, który osadza się od spodu przykrywką.

Obraz	Dźwięk
Przywitanie dzieci i wstęp do doświadczenia (kadr na aktora).	Cześć trzecioklasiści! Każdy z was, co roku 1 listopada, odwiedza swoich bliskich na cmentarzach i zapala znicze na ich grobach. Zapewne zastanawiacie się, dlaczego znicze palą się tak długo? Dzisiaj postaram się wam to pokazać i wytłumaczyć. Dokładnie obserwujcie, co się będzie działo z zapalonym płomieniem.
Aktor prezentuje rekwizyty niezbędne do przeprowadzenia doświadczenia (wykonujemy zbliżenia na poszczególne rekwizyty).	Do przeprowadzenia doświadczenia będą mi dzisiaj potrzebne: znicz, kapturek do gaszenia, zapalki.

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Aktor wykonuje kolejne czynności.	To zaczynamy! Najpierw zdejmę nakrywkę i odłożę ją na bok. Zapalam znicz – przytykam do knota zapaloną zapałkę. Po chwili, gdy stopi się nieco wosku, znicz powinien się zapalić (pozwól, aby płonął przez kilka minut). Do palącego się znicza, jedną ręką przytykam kapturek do gaszenia, a w drugą biorę zapaloną zapałkę. Teraz zgaszę znicz i szybko spróbuję go na nowo zapalić. Powtórzę to kilka razy. Spójrzcie, co się będzie działo?
Wyniki z przeprowadzonego doświadczenia.	Znicz będzie zapalał się jeszcze, zanim przytknę zapaloną zapałkę. Gorący knot (sznurek, który jest umieszczony w środku znicza) jest otoczony palnym gazem, który w wyniku zetknięcia z płomieniem natychmiast się zapala. Gdy zapalamy knot, płomień zapałki topi wosk, który wędruje w górę knota i zostaje mocno ogrzany, że zaczyna odparowywać, czyli zamienia się w postać gazową. Powstały gaz zasila płomień znicza, a ciepło wydzielane przez płomień powoduje dalsze topnienie wosku. Gdy zgasimy knot w zniczu, wosk w dalszym ciągu paruje, jednak szybko się schładza, tworząc unoszący się dym, który osadza się od spodu przykrywki.

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

